

دوره هفتم تقنینیه

جلسه	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	شماره
۶۴		۶۴
تاریخ تأسیس آذر	مندرجات	قیمت اشراك
۱۳۰۵	فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود	دولت ایران سالیانه ده تومان خارجی دوازده تومان
جلسه پنجمین ۲۱ شهریور ماه ۱۳۰۸ مطابق هشتم ربیع الثانی	پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در يك شماره منتشر میشود	قیمت تک شماره
۱۳۴۸	مطبعة مجلس	يك قران

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس شنبه ۲۱ شهریورماه ۱۳۰۸ * (هشتم ربیع الثانی ۱۳۴۸)

فهرست مذاکرات

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) تصویب مرخصی آقای دبستانی
- ۳) تقدیم لایحه راجع به دارالمعلمین عالی و تصویب فوریت آن
- ۴) تقدیم لایحه اعتبار برای کرایه منازل معلمین اروپائی
- ۵) تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای وزیر داخله
- ۶) شور اول لایحه تأمین خسارت از اتباع خارجه
- ۷) تقدیم لایحه ثبت اسناد
- ۸) تصویب مرخصی آقای انسر
- ۹) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس نیم ساعت قبل از ظهر ریاست آقای دادگر تشکیل گردید

(۱ - تصویب صورت مجلس)

صورت مجلس پنجشنبه ۱۶ شهریور ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند * *

* * عن مذاکرات مشروح شصت و چهارمین جلسه از دوره هفتم تقنینیه (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * صورت اسامی غائبین که ضمن صورت مجلس خوانده شده است: غائبین با اجازه جلسه ۶۲ ، آقایان - مجدضیائی - نوبخت - وهاب زاده - خطیبی - امیر ابراهیمی - زوار - آشتیانی - چشمدی - فرخی - وثوق نوری - اعظم زنگنه - آقا زاده سبزواری - فرشی - لرستانی - رحیم زاده - عراقی - اورنگ - حاج سید محمود - جلانی - ارگانی - ارباب کیخسرو - تیمور تاش - غائبین بی اجازه جلسه ۶۲ - آقایان ، رهبری - میرزا حسن خان وثوق - دکتر طاهری - انسر - پوشهری - مسعود - آصف - کاشانی - دبستانی - قوام - حاج رحیم آقا - میرزا ابوالفضل - آقا رضا مهدوی - حاج حسین آقا مهدوی - آقا شیخ علی مدرس - حاج حسن آقا ملک - حاج فلاح حسین ملک -

(با مراجعه به قسمت اول صفحه ۹۹۱ جلسه ۶۳ عك تكرار قرائت غائبین جلسه ۶۲ در این جلسه توضیح میشود .)

(غائبین جلسه ۶۳ ذیل صفحه ۲)

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - آن جا در صورت مجلس راجع بجملة در کلیات در تحت عنوان تحت الحمايگی در عدم شناختن دولت و مجلس بنده اظهار کردم و وزیر هم در جواب بنده راجع بعدم شناختن و رسمیت دادن اظهاراتی کرد. کلمه عدم شناختن: سقط شده باید اضافه شود.

رئیس - در صورتیکه اینطور باشد تصحیح میشود. در صورت مجلس دیگر نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد. يك فقره خبر از طرف کمیسیون عرابض و مرخصی رسیده است قرائت میشود (۲ - تصویب مرخصی آقای دبستانی) (این قسم قرائت شد)

آقای دبستانی نماینده محترم بواسطه کسالت تقاضای يك ماه مرخصی از ۱۷ مرداد نموده کمیسیون با تصویب مرخصی مزبور موافق و اینک خبر آن تقدیم میشود.

رئیس - آقای ملک مدنی

ملك مدنی - بنده موافقم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - عرض کنم که امروز ما چقدر معطل شدیم و جلسه خصوصی تشکیل دادیم بجهت اینکه

يك پولی جمع شود برای اعانت بسیل زدگان تبریز حالا هم بنده عقیده دارم (هر چند که این فضولي است که بنده میکنم چون آقایان اختیار مال خودشان را خودشان دارند) که از وجوه این مرخصیها استفاده نکنند و حقوق این قبیل مرخصیها را بدهند برای این خرجهای مفید و لازم و عام المنفعه و این قدر هم اسباب زحمت و معطلی مجلس نشوند باین ملاحظه بنده مخالفم و الا با اصل مرخصی بنده مخالفتی ندارم

رئیس - آقای ملک مدنی

ملك مدنی - عرض کنم که این نظری را که آقای فیروز آبادی اظهار فرمودند این نظر را در هر موقعی که شده و پیش آمده است در هر دوره آقایان نمایندگان عملی کرده اند و بموقع اجراء گذاشته اند مثل اینکه امروز هم هر کس در هر حدودی که برایش مقدور و ممکن بود از مساعدت با سیل زدگان آذربایجان خود داری نگرد. حقوق اشخاص هم مربوط بخودشان است آقای دبستانی هم یکی از کسانی هستند که همیشه در مجلس حاضرند و هیچوقت بدون اینکه مجوز قانونی داشته باشند حاضر نیستند اجازه بخواهند و غیبت کنند این است که گمان میکنم حضرت عالی هم موافقت فرمائید بهتر است.

رئیس - موافقت با مرخصی آقای دبستانی قیام فرمائید.

(اغلب برخاستند)

- غائبین با اجازه جلسه ۶۳ - آقایان : مجد ضیائی - وهاب زاده - عبدالحسین خان دیا - ابراهیمی - زوار - آشتیانی - فرخی - سید مرتضی خان وثوق - اعظم زنگنه - گنجی - آقا زاده سبزواری - کاشانی - لرستانی - رحیم زاده - عراقی - اورنگ - حاج سید محمود - ارباب کیخسرو - نیور ناش .
- غائبین بی اجازه جلسه ۶۳ - آقایان : رهبری - میرزا حسن خان وثوق - دکتر طاهری - افسر - بوشهری - مسعود - آصف - دبستانی - قوام - حاج رحیم آقا قزوینی - میرزا ابوالفضل - آقا رضا مهدوی - حاج حسین آقا مهدوی - شیخ علی مدرس - حاج حسن آقا ملک - حاج غلامحسین ملک .
- در آمدگان با اجازه جلسه ۶۳ - آقایان : نجیر فرمند - ناصری .
- در آمده بی اجازه جلسه ۶۳ - آقای قراگزلو .

رئیس - تصویب شد .

(۳ - تقدیم لایحه راجع بدارالمعلمین عالی و تصویب فوریت آن)

معارف وزارت معارف - در چند جلسه قبل يك لایحه راجع بدارالمعلمین عالی تقدیم مقام مقدس مجلس شورای ملی گردید ولی چون کمیسیون معارف اکثریت نداشت مجبور شدیم لایحه را پس بگیریم و بعد بقید دو فوریت تقدیم کنیم ولی چون حالا کمیسیون معارف آن نواقض رفع شده و تکمیل شده است بقید يك فوریت تقدیم مقام محترم ریاست می کنم . تقاضای يك فوریت شده است .

(لایحه مزبوره را تقدیم مقام ریاست نمودند و بشرح ذیل قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

نظر باینکه در این ایام در غالب بلاد ایران مدارس متوسطه کامل تأسیس گردیده است وزارت معارف برای تکمیل مدارس مذکور محتاج بمعلمینی است که تحصیلات عالی را بیابان رسانیده و در شعب مختلفه علوم و ریاضیات و ادبیات دارای معلومات کافی بوده و در عین حال فن اصول تعلیم را نیز آموخته باشند برای حصول این مقصود در سنه ماضیه دارالمعلمین مرکزی که يك مدرسه متوسطه پیش نبود توسعه یافته و با استخدام معلمین عالی مقام تحصیلات آن در حدود مدارس عالییه قرار گرفته است باین نیت که از فارغ التحصیلهای آئیندرو برای خدمت تعلیم و تربیت استفاده شود ولی از طرف دیگر چون نسبت فن شریف تعلیم محصلین مدارس کمتر اقبال و توجه دارند و مخصوصاً با آنکه سالانیه از هر جهت قریب دویست نفر محصل رهسپار میشوند همگی همت خود را بشرکت در مسابقه برای اعزاز بخارجه معطوف میدارند و در نتیجه برای مدرسه دارالمعلمین بقدریکه کفاف احتیاجات تعلیمات متوسطه مملکت را بنماید شاگرد باقی نماند - وزارت معارف لازم میداند برای فارغ التحصیلهای

آن مدرسه حقوق و امتیازاتی قائل شود تا بدین وسیله آنانرا بخدمت معلمی تشویق کرده و بتواند بقدر حاجت معلم کافی برای مدارس متوسطه تربیت کند علیهذا مواد ذیل را تقدیم نموده تقاضا دارد تصویب فرمائید از هذه السنه ۱۳۰۸ بموقع اجراء گذارده شود

ماده ۱ - وزارت معارف مکلف است هر ساله جهت تکمیل فن تعلیم و تربیت اعتبار کمک خرج تحصیل لاقبل پانزده نفر محصل دارالمعلمین عالی در بودجه سنواتی وزارت معارف منظور بدارد و در هذه السنه هم طبق اعتباریکه در بودجه ۱۳۰۸ منظور شده رفتار نماید

ماده ۲ - اعطاء کمک خرج موکول بشرايط ذیل است ۱ - عدم بضاعت محصلین . ۲ - اگر عده از پانزده نفر تجاوز کرد حق سبقت برای کسانی است که معدل نمرات امتحانات نهائی آنها در دوره کامل متوسطه بیشتر بوده باشد در صورت تساوی نمرات بقرعه انتخاب خواهند شد

ماده ۳ - محصلین که دوره تحصیلات دارالمعلمین عالی را بیابان رسانیده و باخذ دیپلم لیسانس نائل شده اند ممکن است بدون امتحان مسابقه برای تکمیل فن تعلیم و تربیت بدون رعایت فقره (ب) از ماده ۲ قانون اول خرداد بخارجه اعزام شوند

ماده ۴ - دارندگان دیپلم لیسانس مدرسه دارالمعلمین عالی مشمول مواد ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰ قانون کشوری خواهند بود و دولت مکلف است فارغ التحصیلهای آن مدرسه را که باخذ دیپلم لیسانس نائل شده اند بدون طی خدمت ابتدائی با رتبه چهار اداری بخدمت معلمی بپذیرد و تا رتبه شش اداری آنها را پس از توقف دو سال در يك رتبه برتبه بالاتر ارتقاء دهد

ماده ۵ - وزارت معارف مکلف است فارغ التحصیلهای مدرسه دارالمعلمین عالی را در مدارس درائی اعم از متوسطه یا ابتدائی بخدمت معلمی استخدام نماید و چنانچه پس از مدت شش ماه خدمتی آنها رجوع نگردد

در شش ماه دوم دولت بآنها حقوق رتبه مذکور در ماده ۴ را خواهد داد و هر گاه پس از یکسال استخدام آنان محل حاجت واقع نسکرده نمیتوانند برای خود شغل دیگری تدارک نمایند .

ماده ۶ - دولت مکلف است که فارغ التحصیلهای مدرسه دار المعلمین را در هیچیک از ادارات دولتی بخدمت نپذیرد .

ماده ۷ - وزارت معارف نظام نامه اجراء این قانون را تهیه نموده و مأمور اجرای آن نیز خواهد بود

رئیس - فوریت مطرح است . آقای یاسائی - موافقم .

رئیس - آقای فیروز آبادی .

فیروز آبادی - تقدأ عرضی نداشتم .

رئیس - آقای شریعت زاده .

شریعت زاده - بنده هم موافقم

رئیس - آقای ملک زاده

ملک زاده - موافقم .

رئیس - مخالفی نیست ؟

(گفتند - خیر)

رئیس - موافقین با فوریت اول قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . لایحه را می فرستیم بکمسیون

(۴ - تقدیم لایحه اعتبار برای کرایه منازل معلمین اروپائی که استخدام شده اند)

معاون وزارت معارف - خاطر آقایان نمایندگان

محترم مستحضر است که يك لایحه قبلاً تصویب شد برای استخدام معلمین اروپائی جهت مدارس مرکز و ایالات و ولایات . در آن تاریخ مبلغی را که ما پیش بینی کرده بودیم برای حقوق آنها کافی بود و اخیراً برای تغییر نرخ

پولهای اروپائی که البته آقایان مستحضرند آن اعتبار دیگر کافی نیست . این است که يك لایحه برای کرایه منزل آنها در تحت يك ماده تنظیم شده است و بقید يك فوریت تقدیم مقام محترم ریاست می کنم و استدعای تصویب آنرا دارم .

(لایحه را تقدیم کردند و این قسم خوانده شد)

ساحت محترم مجلس شورای ملی - بطوریکه خاطر

نمایندگان محترم مستحضر است در هفده السنه برای اصلاح و تکمیل مدارس متوسطه مرکز و ولایات مقرر گردید دوازده نفر معلم بموجب قانون مصوب نهم تیر ماه ۱۳۰۸

از فراسه استخدام گردد ولی نظر باینکه وضع همیشه تا درجه سخت شده و معلمینی که بایستی استخدام شوند با حقوق مصرحه در قانون مزبور نمیتوانند زندگانی نمایند

این است که پس از مکاتبات و مذاکرات لازمه معلمین مزبور حاضر برای خدمت میشوند در صورتیکه لااقل خرج منزل آنها را دولت بدهد و برای این منظور سالی ۲۵۰ تومان

بالحقوق سالیانه آنها که ۳۶۰۰ تومان است اضافه میشود بنا بر این چون مدارس قریباً افتتاح و بایستی معلمین حاضر شوند

سکته بتحصیلات معلمین وارد نشود و علاوه مبلغ معروض هم در اعتبارات مدارس متوسطه موجود میباشد که تادیه

کرده لذا ماده واحده ذیل را بقید دو فوریت ... مؤید احمدی (منشی) - اینچ در فوریت

نوشته است

رئیس - خودشان يك فوریت را تقاضا کرده اند

معاون وزارت معارف - بل . يك فوریت است .

(آقای مؤید احمدی (منشی) بقیه لایحه را این قسم قرائت نمودند)

بقید يك فوریت پیشنهاد نموده تصویب آن را تقاضا می نماید .

ماده واحده - وزارت معارف مجاز است علاوه بر حقوقی که در قانون نهم تیرماه ۱۳۰۸ برای استخدام دوازده نفر معلم فرانسوی در نظر گرفته شده بهر يك

سالانه ۲۵۰ تومان از اعتبار مصوبه هذلسنه مدارس متوسطه بابت کرایه منزل تادیه نماید .

مرتضی قلیخان بیات - اجازه میفرمائید ؟

رئیس - فوریت مطرح است . آقای آفاسید یعقوب

آفاسید یعقوب - این لایحه که معاون محترم تقدیم کردند لایحه خرج است و لایحه خرج هم برای استحضار خاطر ایشان عرض می کنم يك شوری است

و می رود بکمسیون بودجه و خبرش بعد می آید بمجلس و يك شور هم بیشتر ندارد (بعضی از نمایندگان صحیح است) مگر اینکه نظر دولت این باشد که فوری

باشد یعنی آن يك شور هم درش نشود و فی المجلس مطرح شود و بکمسیون بودجه زود . اگر حالاً هم نظر

ایشان این است که در مجلس مطرح شود و بکمسیون زود که بنده اساساً مخالف هستم با این ترتیب جهتش را

هم عرض میکنم . در دوره سابق که آن معاون سابق بود مثل تکرک هی برای ما معلم می آورد و لایحه اش را

از مجلس میگذراند و تصور خرجش را هم نمیکردند (طاعن - اصل لایحه مطرح نیست فوریت است) بنده

عروض مفصلی هم در این باب عرض کردم . و چون اساس تعلیم است ....

طلوع - موضوع مطرح نیست آقا

آفاسید یعقوب - فوریت است آقا و باید در مجلس شور بشود من هم در فوریت میخواهم حرف بزنم .

(صدای زنگ . . . رئیس - حرفتان را بزنید آقا) آفاسید یعقوب - تقاضای فوریت کرده اند باید در

مجلس شور بشود بنده با این مسئله مخالف هستم از چند جهت يك جهت قسمت بودجه آن است چون مسئله

باید کاملاً معلوم شود و نا این زود در کمسیون بودجه و نا ما بودجه جزء وزارت معارف را ملاحظه نکنیم

و نا مطلع نشویم بجز این که شما لایحه را بیساورید بنده عقیده ندارم و نمیتوانم موافقت کنم برای اینکه ما

کم کم وارد میشویم در مخارج می بینیم بيك مواعی میخوریم چرا ؟ چون مجلس شورای ملی مرکز سیاست و

اطلاعات مملکت است ما در بودجه کلی که گذراندیم در همانجا هم اطلاع دادیم این مخارجی را که ما رأی میدهیم

در مقابل این عوائد . این عوائد ما يك اندازه با این مخارج تقابل نمیکند و ما نقصان داریم در عوائد

این يك موضوع . موضوع دیگر چنانچه اعضاء محترم کمسیون در نظر دارند در کمسیون بودجه در موضوع يك

لایحه شش میلیونی قرار دین شد که کلیه صرفه جوئی های بودجه وزارتخانهها را هیچ نوع خرجی برای آن

نتراشند برای اینکه ذخیره خودمان بکنیم این مسئله جزء صورت مجلس کمسیون بودجه شد بعد هم آمدیم تحت بکاماده

واحد رأی دادیم . الان بنده می بینم که تک معارف پروری هم در همه هست بنده هم حرف بزنم میگویند آقا دوازده

نفر معلم از فراسه حرکت کرده اند و شما میخواهید جلو بگیری از معارف و ما چهار سال عقب خواهیم

افتاد و مسلماً همه با بنده مخالفت خواهند کرد بنده عرض کردم که آوردن این لایحه و مصرف معین کردن غیر از

اینکه از محل صرفه جوئی است چیز دیگری نیست خوب تصمیم کمسیون بودجه هم این بوده است که صرفه

جوئی را هیچ نباید دست بزنیم و باید باشد برای ذخیره ما مطالبمان برلمانمان مخفی نیست ما نمیتوانیم می بی دربی

به مخارج رأی بدهیم عقب میافتیم در تعلیم ؟ بنده حاضر زرم نا اینکه بیایم در يك بودجه که نمیدانم تکلف میکند

نا آخر سال با مخارجان بانه رأی بدهم . حالاً این لایحه می رود بعنوان معارف پروری فردا آقای رئیس صحبه میآید

میگوید آقا این لایحه برای صحت مملکت است رأی بدهید آن یکی هم میگوید برای امنیت است آنوقت هم خود وزراء در عمل گیر میکنند و هم دیگران مگر اینکه این لایحه بیاید در کمسیون بودجه آقای وزیر مالیه هم بیایند و صورت بدهند که ما این مخارج و این عوائد را داریم و عوائدمان کامل است آنوقت ما موافقت بکنیم

مگر اطلاع ندارید در غالب جاها معارف ما منقصت دارد يك كلاس را كم كردند برای اینکه بودجه نداشتند بنابر این بنده عقیده ام این است که لایحه بیاید در کمیسیون آقای معاون هم بیایند آقای وزیر مالیه ما هم بیایند خزانه دار و آن کسانی که در خارج و عوائد نظر دارند بیایند و بگویند ما میتوانیم این خرج هارا بکنیم یا نه ما معلم داریم هر سال معلم های ما وادنگ در میآورند و بعد از کنترانشان می آیند اضافه میکنند آخر این عقد اجاره است و عقد اجاره لازم است اگر ما تخلف کردیم که در دنیا ما را متخلف از قانون معرفی میکنند می آیند وقتی می بینند ما سهل هستیم مگویند آقا برای ما باید زیاد کنید . آخر برای چه هزار تومان زیاد نمائیم کنترات تو اینقدر بوده است آقا آنچه مناسب است ؟ حقیقه خیلی اهمیت دارد بنده با زیاد کردن بر کنترات مخالفم باید توضیح داده شود این از چه محل است اگر از محل صرفه جوئی است باید کمیسیون بودجه آن تصمیم خودش را بهم بزند آنوقت میشود موافقت کرد و الا با این اشکالاتی که هست و خود آقایان وزراء میدانند که بنده چه عرض میکنم و بنده از روی دلسوزی که مته بخشش میکنم این مخالفت را میکنم این است که مخالفم .

معاون وزارت معارف - بنده چون در لایحه ذکر شده بود يك فوریت این عرض را میکنم و تصدیق هم میکنم فرمایش آقای آقا سید یعقوب را و موافقت میکنم که برود بکمیسیون و دقت بشود ولی بطور اختصار يك قسمت را لازم است جواب عرض کنم که این که فرمودند معامین وادنگ در می آورند . اینطور نیست این معلمین را ما نازه داریم کنترات میکنیم و کنترات این معلمین بدوی است نه اینکه اضافه بخوانند منتهی در موقعی که ما آن لایحه را آوردیم نرخ لبره چهل و شش قران بوده است و امروز پنجاه و پنج قران است و البته برای اروپائیهائی که در این جا از ما پول میگیرند این وضعیت فرق دارد و این قضیه بقدری محسوس است که محتاج

بتوضیح نیست . بقیه فرمایش آقا را ممکن بود که بنده حالا جواب عرض کنم ولی چون بکمیسیون بودجه می رود در آنجا جواب عرض خواهم کرد .

رئیس - در اینصورت مراجعه میشود بکمیسیون . شور اول خبر کمیسیون راجع به تأمین خسارات از اتباع خارجه مطرح است . خبر کمیسیون قرائت میشود ... آقای وزیر داخله فرمایشی دارند ؟

(۵- تقدیم دوققره لایحه از طرف آقای وزیر داخله) وزیر داخله - دوققره لایحه است که تقدیم مجلس شورای ملی میکنم یکی راجع است به تمدید کنترات دکتر کراندل رئیس مؤسسه انسیتو پاستور . این یکی هم راجع بیک عمل احتسابی است در بودجه

دشتی - مال احتسابی است (خنده نمایندگان) (۶- شور اول لایحه تأمین خسارات از اتباع خارجه) خبر کمیسیون قوانین عدلیه راجع به تأمین خسارات از اتباع خارجه بشرح ذیل قرائت شد

لایحه نمره ۷۸۰۴ راجع به تأمین از اتباع خارجه در کمیسیون قوانین عدلیه مطرح گردیده پس از بحث و مذاقه در اطراف آن بالاخره مواد لایحه بشرح ذیل اصلاح و موافقت حاصل شده اینك راپرت آرا برای مطالعه آقایان نمایندگان محترم تقدیم میدارد که نظریات خود را بکمیسیون اطلاع دهند .

ماده اول - اتباع خارجه اعم از اینکه مدعی اصلی باشند و یا بعنوان شخص ثالث وارد دعوی گردند مکلفند در صورت تقاضای مدعی علیه برای تأدیه خارج محاکمه و خساراتی که ممکن است پرداخت آن محکوم کردند تأمین بدهند .

تقاضای مزبور فقط از مدعی علیه تبعه ایران پذیرفته میشود و باید در محاکمه عادی ضمن اولین لایحه که بمحکمه داده میشود و در محاکمه اختصاری در اولین جلسه بعمل آید و الا مسموع نخواهد بود .

ماده دوم - محکمه در ضمن قراری که راجع بتأمین میدهد میزان آرا معین خواهد کرد و مادام که تأمین داده نشده محاکمه متوقف خواهد ماند .

ماده سوم - تبعه خارجه که در خاک دولت متبوع او اتباع ایران از دادن تأمین معاف هستند از دادن تأمین در ایران معاف خواهند بود .

رئیس - این خبر را برای جلب نظر آقایان نمایندگان داده اند ولی بعد بوسیله مراسله کمیسیون نویسنده که اصل لایحه سابق مطرح و بجای خبر کمیسیون تلقی شود . دشتی - ما ندیدیم

هزار جریبی - این قانون را ما ندیدیم کجاست ؟ بها نداده اند

(بشرح ذیل قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی دامت شوکته : نظر بانکه کمیسیون قوانین عدلیه در جلسه اخیر خود با موافقت آقای وزیر عدلیه تصمیم نمود که لایحه نمره ۷۸۰۴ دولت راجع بتأمین از اتباع خارجه در مجلس شورای ملی مطرح شود لذا متمنی است مقرر فرمائید مواد مصوبه کمیسیون که سابقاً بعنوان راپرت شور اول برای اطلاع آقایان نمایندگان محترم تقدیم و توزیع شده است بعنوان خبر در دستور مجلس شورای ملی بگذارند غیر کمیسیون قوانین عدلیه

رئیس - مذاکره در کلیات است . آقای آقا سید یعقوب آقا سید یعقوب - موافقم .

رئیس - آقای روحی

روحی - موافقم .

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - موافقم .

بعضی از نمایندگان - مخالفی نیست .

رئیس - مخالفی ندارد ؟

(اظهار شد - خیر)
رئیس - رأی میگیریم برود در مواد موافقت قیام فرمایند .

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده اول قرائت میشود .

(بشرح سابق خوانده شد)

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - موافقم

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - موافقم .

رئیس - مخالفی نیست

(گفته شد - خیر)

رئیس - ماده دوم قرائت میشود .

(بمضمون سابق قرائت شد)

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - این جا خواستم از آقای وزیر عدلیه سؤال کنم چون در کمیسیون نظرم نیست که چه جور معین شد که این قرار از جمله قرار هائی است که قابل استیناف است یا نیست خواستم این را سؤال کنم که قابل استیناف است یا نه ؟

طباطبائی دیبا - البته نیست .

وزیر عدلیه - خبر آقا نیست .

رئیس - مخالف دیگری نیست ؟ (گفتند - خیر)

ماده سوم خوانده میشود .

(بشرح سابق خوانده شد)

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - این جا بنده نظرم هست در کمیسیون که صحبت کردیم این مسئله نه برای

خاطر عنوان سیاست است که معامله متقابل باشد عنوان این بود که تبعه خارجی که در عدلیه ما می آید از يك تبعه داخله عارض میشود بعد آن تبعه داخله در مقام اینکه باید این تبعه خارجی که عرض حال داده است چون وقتی که نزدیک محکومیتش که شد شاید از اینجا برود فلسفه این بود این تبعه داخله که از مملکت خودش خارج نمیشود آن تبعه خارجی که رفته است عرض حال داده است از جهت تأمین خسارت اتباع داخله که خسارانی اگر برای مدعی علیه در موقع محاکمه وارد شود و معلوم شود که آن مدعی علیه حق داشته است چون باید جبران خسارت او بشود از جهت آنکه آن مدعی شاید برود و نماند که جبران حق مدعی علیه بشود ما این را ملاحظه کردیم یعنی فلسفه وضع قانون این بود حالا در ماده سوم این قانون نوشته است که در ممالکی که که این معامله در عدلیه شان نمیشود این معامله در عدلیه ما هم با اتباع آنها نخواهد شد. بنده خواستم عرض کنم که مقصود ما وضع عدالت بود و چون از جهت عدالت است بنده این موضوع و فلسفه را همه جا محترم میدانم که هر تبعه خارجی که در عدلیه ما آمد و ادعا کرد بیک مدعی علیه داخله آن مدعی علیه میتواند تأمین بجواید خواه آن تبعه خارجی در عدلیه خودش نسبت با اتباع ایران این حکم را اجراء کنند یا نکنند و الا این فلسفه از جهت فلسفه این قانون آمده است.

وزیر عدلیه - عرض کنم در اساس این مطلبی که فرمودید حرفی نیست البته روی این فلسفه که اظهار کردید معمول است که از اتباع خارجه تأمین میخواهند و دولت هم روی همین نظر و فلسفه حالا آمده و میخواهد این قانون را بگذراند. اساساً در بعضی از ممالک این تأمین را از اتباع خارجه میگیرند و در بعضی از ممالک دیگر هم نمیگیرند در اینصورت البته معقول نیست که وقتی يك دولتی از اتباع ایران این تأمین را نمیگیرد آنوقت ما

از اتباع آندولت در مملکت خودمان این تأمین را بگیریم و این ترتیب مناسب ندارد. اما راجع به محکومیت که فرمودید ناچار این قبیل دول در ضمن معاهداتی که با همی بستند ترتیبی راجع با این کار خواهند داد که بالاخره حکمی که داده شده است اجرا شود.

رئیس - مخالف دیگری نیست؟ (گفته شد خیر) رأی میگیریم برای ورود در شورائی آقایان موافقین قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. خبر مرخصی... (خطاب آقای وزیر عدلیه) فرمایشی دارید؟

وزیر عدلیه - بلی

رئیس - بفرمائید.

(۷ - تقدیم لایحه ثبت اسناد)

وزیر عدلیه - يك لایحه ایست تقدیم میکنم البته آقایان در خاطر دارند که يك قانون ثبت اسنادی بود که در آن يك تغییراتی بتدریج همینطور شده بود و معذک هر روز ما متوجه نکات تازه میشدیم که قبلاً متوجه آن نبودیم. زیرا کار ثبت در این مملکت يك کار تازه است و باید همینطور هم باشد (صحیح است) از طرف دیگر این قوانین مختلف هم اسباب زحمت شده بود و بدون اینکه در ضمن يك قانونی گنجانده شود خیلی متفرق و اسباب اشکال بود. و برای خیلی ها مثلاً مشکل بود که بدانند فلان قانون تازه وضع شده و فلان قانون دیگر را نسخ کرده با فلان تغییر در قانون داده شده این است که وزارت عدلیه با در نظر گرفتن تمام نکات و جهات و تجارب حاصله در این مدت تمام قانون سابق را باصلاح آمده و يك کاسه کرده و تمام آن نظر ها راجع کرده و در تحت این لایحه که تقدیم میکنم در آورده است.

بیات - میرود بکمسیون؟

وزیر عدلیه - بلی بکمسیون میرود

(۸ - تصویب مرخصی آقای افسر)

رئیس - در موقعی که خبر کمسیون مرخصی را می خوانند در جزو مرخصی ها خبر مرخصی آقای افسر رسیده بود ایشان باوجود اینکه حقوق این مدانشان را هم تخصیص داده اند بسبب زدگان معذک خبر قرائت میشود (راپرت مرخصی آقای افسر بشرح ذیل قرائت شد) آقای افسر نماینده محترم بجهت تکمیل معالجه تقاضای شش روز تمدید مرخصی از ۱۲ شهریور نموده اند کمسیون با تصویب مرخصی مزبور موافق و با تقدیم خبر آن بعرض مجلس مقدس می رساند که مقرری این مدت را توسط کمسیون اعانه بسبب زدگان تبریز تخصیص داده اند.

رئیس - آقای عدل

عدل - مخالفی ندارد.

رفیع - مخالف ندارد همه موافقند.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - تقدماً بنده مخالفتی ندارم اما چیزی که هست يك ترتیب معمول شده بود که يك ماهه در ماهه مرخصی می گرفتیم بعد ده روز پانزده روز بدواز آن مدت مقرر می رسیدیم آنوقت آن ده پانزده روزه را هم مرخصی می خواستیم و مطالبه می کردیم ولی بنده حالا می خواهم تشکر کنم از آقای محمد هاشم میرزا که این لطف را فرمودند و تخصیص دادند حقوق این چند روزه خودشان را بسبب زدگان تبریز - امیدوارم این عمل ایشان سر مشق ما ها هم بشود. (صحیح است) رئیس - موافقین با این مرخصی قیام فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)

(۹ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه)

رئیس - تصویب شد. در دستور فعلاً چیزی نیست جلسه آتی ۲۸ شهریور. دستور لایحه دعاوی دولت بر مردم و مردم بر دولت.

(مجلس یکربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر